

EKSAMENSOPPGAVE

JUS1111 – Privatrett I Vår 2020

Dato: Fredag 05. juni 2020

Tid: Kl. 09:00 – 13:00

I.

En høstkveld i 2019 ble jusstudenten Peder Ås sittende og se på «Sømmesteren» på TV. Peder var svært miljøbevisst, og han syntes konseptet med redesign av klær var spennende. Han bestemte seg derfor for å gå til innkjøp av en symaskin. I begynnelsen av januar 2020 dro Peder til sybutikken Nåløyet i Lillevik. Valget falt til slutt på den topp moderne modellen «Sewing Master 3000». Den hadde blant annet et avansert elektronisk system med berøringsskjerm.

Peder var stort sett fornøyd med maskinen. Det eneste som irriterte ham litt, var berøringsskjermen. Han måtte ofte trykke flere ganger på skjermen før maskinen reagerte, og iblant hengte den seg opp i flere sekunder. Det hjalp imidlertid å skru maskinen av og på. Da han kjøpte maskinen, hadde Peder Ås meldt seg inn i kundeklubben til Nåløyet, og et par uker senere, den 20. januar, mottok han en automatisk generert e-post med tittelen: «Er du fornøyd med kjøpet ditt?». E-posten lenket til et tilbakemeldingsskjema der man ble bedt om å rangere blant annet servicen i butikken på en skala fra 1-5, der 1 var lavest og 5 var høyest. Peder tenkte at han fikk si ifra om dette med skjermen. På spørsmål om hvor fornøyd han var med produktet, haket han av for 2 – litt misfornøyd – og i rubrikken «kommentarer», skrev han: «Berøringsskjermen på symaskinen reagerer tregt, og noen ganger henger den seg opp.»

Det viste seg raskt at Peder hadde et øye for redesign, og han likte særlig å sy slips av gamle sjal og duker som han kjøpte brukt. Slipsene solgte han på gjenbruksappen «Wise». Peders egendesignede slips ble raskt svært populære, og han solgte etter hvert opp mot ti slips i uka. Han vurderte seriøst om han skulle ta en pause fra studiene for å satse på redesign, men foreløpig var det en fin ekstrainntekt.

Kjendisstylisten Dan Thomas var blant dem som hadde fått øynene opp for Peders design, og i slutten av mars fikk Peder en forespørsel om å levere 20 slips til premiefesten for TV-programmet «Dan Thomas og drømmepriksen». Da Peder skulle gå i gang med å sy slipsene, oppdaget han imidlertid at berøringsskjermen ikke reagerte i det hele tatt. Feilen gjorde det umulig å sy. Samme dag, den 30. mars, tok Peder derfor med seg symaskinen til Nåløyet for å klage. Det viste seg at feilen med skjermen hadde sin årsak i at det var kommet fuktighet inn i maskinen under produksjonen. Det som først viste seg som en treg berøringsskjerm, hadde over tid resultert i rust som gjorde at kretskortet til skjermen måtte byttes ut.

Peder krevde at butikken reparerte berøringsskjermen.

Nåløyet var enig i at det forelå en mangel, men hevdet at Peder hadde reklamert for sent.

Peder var uenig. Han viste for det første til tilbakemeldingsskjemaet han hadde sendt den 20. januar. Butikken burde forstått at det forelå en mangel ved maskinen basert på tilbakemeldingen, mente han. Uansett hadde han sagt ifra med én gang da skjermen sluttet å fungere helt, og han mente det var først da han hadde grunn til å forstå at det forelå en mangel.

Butikken fastholdt at reklamasjonen var fremsatt for sent. Feilen hadde vært merkbar hele tiden, og Peder kunne da ikke vente med å si ifra til skjermen sluttet helt å fungere. Butikken bestred også at Peders svar på tilbakemeldingsskjemaet var tilstrekkelig som reklamasjon. Formålet med skjemaet var først og fremst å forbedre butikkens kundeservice, ikke å melde ifra om feil og mangler, hevdet de.

Nåløyet mente videre at det uansett ikke kunne komme på tale å reparere den ødelagte skjermen. Den måtte i tilfelle byttes ut med en helt ny skjerm. Nåløyet viste til at det ville være dobbelt så dyrt å reparere skjermen som å bytte den ut. Dessuten måtte det være opp til butikken selv hvordan de valgte å reparere symaskinen.

Peder syntes det var for galt at den ødelagte skjermen bare skulle kastes. Han hadde nettopp sett en dokumentar om elektronisk avfall, og han visste at berøringsskjermen inneholdt både miljøgifter og en hel del sjeldne metaller som det var svært ressurskrevende å utvinne. Han fastholdt derfor at butikken måtte reparere skjermen i stedet for å bytte den ut.

Som følge av feilen ved symaskinen rakk ikke Peder å sy ferdig slipsene til premiefesten, og han måtte si fra seg oppdraget. Peder ble forbannet og mente at Nåløyet måtte erstatte tapet han hadde lidt som følge av at kontrakten med TV-selskapet falt bort. Alt i alt var hans tapte fortjeneste på 10 000 kroner.

Nåløyet var enig i at det forelå ansvarsgrunnlag dersom det var reklamert i tide. De bestred likevel at de hadde plikt til å dekke det konkrete tapet. Det var en type tap som loven ikke gav kjøperen krav på å få dekket, hevdet de. Butikken viste videre til at Peder kunne lånt en symaskin av dem i de to ukene det ville ta å reparere maskinen, dersom han hadde bedt om det. Det hadde derfor ikke vært nødvendig å frasi seg kontrakten med TV-selskapet.

II.

Omtrent samtidig ble Peder kontaktet av Lars Holm, som hadde kjøpt et av slipsene hans tidligere den våren. Etter et par måneders bruk hadde Lars oppdaget at en av sømmene på baksiden av slippet var i ferd med å rakne. Han mente at det forelå en mangel, og krevde at Peder skulle reparere slippet. Peder bestred at det var en mangel. Han viste til at det fremgikk klart av profilen hans på «Wise» at han ikke var profesjonell, og Lars kunne da ikke forvente den samme kvaliteten som ved et slips kjøpt i en vanlig butikk. Dessuten var sømmen ikke synlig når man brukte slippet. Lars var uenig. Han viste til at han hadde betalt 500 kroner for slippet, og at han da måtte kunne forvente høy kvalitet – uavhengig av hvem som hadde laget det. At sømmen ikke var synlig, kunne ikke være avgjørende.

Drøft og ta stilling til de rettsprosmålene oppgaven reiser.
